

Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite olohuonetoiminnasta

Khall 29.03.2022 § 86

Valmistelija Hallintojohtaja Juhana Juntunen puh. 044 725 5222.

Kuhmon Keskustan valtuustoryhmä jätti seuraavan valtuustoaloitteen 21.3.2022 pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa:

”Kuhmon Keskustan valtuustoryhmä: Kuhmossa selvitettävä olohuonetoiminnan mahdollisuuksia

Kuhmon Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kuhmossa selvitetään ”olohuonetoiminnan” mahdollisuuksia. Keskustan valtuustoryhmässä koetaan, että sote-uudistuksesta huolimatta Kuhmon on mahdollista järjestää ongelmia ennaltaehkäisevää toimintaa, joka olohuonetoiminnan muodossa tekisi kunnassa asuvien ihmisten elämästä mielekkäämpää ja lisäisi hyvinvointia. Tällainen olohuonetoiminta olisi matalan kynnyksen toimintaa, jota tarjottaisiin monen toimijan yhteistyössä mahdollisimman monien kuntalaisten tavoittamiseksi. Toiminnan tavoitteena olisi tuoda yhteen ihmisiä niin eri ikäryhmistä kuin alueiltakin yhteisen tekemisen tai olemisen muodossa.

Olohuonetoiminnalle olisi Kuhmossa aidosti tarvetta. Erilaiset ihmistä suuremmat ongelmat jatkavat valitettavasti kasvuaan. Oli kyse sitten elintapasairauksista, mielenterveys- tai päihdeongelmista tai ihan vain yksinäisyydestä, on niiden vähenemisen eteen tehtävä työtä. Vaikka yksinäisyys on hyvin yksilöllinen tunne ja usein monen muun ongelman juurisyy, on asia ja sen aiheuttama kärsimys yhteistä. Koska näihin ongelmiin tarttuminen ja hyvinvoinnin lisääminen on myös kuntien asia, olisi tässä Kuhmolla paikka tarjota kuhmolaisille mahdollisuuksia kohtaamisiin.

Tähän mennessä olohuoneen kaltaista toimintaa on Kuhmossa ollut esimerkiksi Tornikamarissa ja Tarinatuvalle. Näemme, että olohuonetoimintaa voisi jalostaa näiden kahden pohjalta ja niiden rinnalla kokonaan uutena toimintamallina, hyödyntäen ensisijaisesti ja tarpeen mukaan olemassa olevia tiloja. Parhaimmillaan siis voitaisiin lisätä myös tilojen käyttöastetta.

Kuhmolaisia yhdistävä ja tavoitettava olohuonetoiminta kasvattaisi koko kaupungin yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia uusiin mittaluokkiin. Tavoittavan toiminnan yhteydessä olisi sitten mahdollisuus tarjota esimerkiksi neuvontaa elämän vaikeiden tilanteiden ratkaisemiseen, ja parhaimmillaan saada tukea ja uskallusta niiden ratkaisemisen aloittamiseen. Tilasta riippuen olohuoneen yhteyteen voisi aueta mahdollisuuksia myös ruoka- tai muita palveluita tarjoavalle yrittäjyydelle. Kaupunki on meidän kaikkien yhteinen, joten olisi hyvä, että voisimme kohdata toisiamme myös yhteisessä olohuoneessa helposti ja vaivattomasti.

Kaiken kansan kohtaamispaikalle olisi joka tapauksessa tarve, joten asian selvittäminen olisi hyvin tervetullutta ja tarpeellista. Tärkeä asia vaatii hyvän valmistelun. Siksi haluamme, että Kuhmon kaupunki selvittää kuvatun kaltaisen toimintamallin mahdollisuuksia.

21.3.2022 Kuhmon keskustan valtuustoryhmä”

Esittelijä Kaupunginjohtaja Määttä Tytti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää saattaa em. aloitteen hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan käsiteltäväksi.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

HyvSivva 22.09.2022 § 111

Valmistelija Sivistystoimenjohtaja Eila Vilén, p. 044 081 9996

Kuhmon Keskustan valtuustoryhmä on nostanut esiin tärkeän asian, olohuonetoiminnan, jonka hyväksi kaupungissa on työskennelty jo pitkään eri tahoilla.

Kuhmon kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan on valittu kolme painopistettä:

- Täyttä elämää Kuhmossa – hyvinvoivat kuhmolaiset,
- Kuhmo – turvallinen kaupunki asua ja elää sekä
- Kuhmolaiset – aktiiviset kansalaiset.

Perjantaina 2.9.2022 Kuhmossa järjestettiin Taiteiden Taikayö, jossa yleisö pystyi eri taidelajeista nauttimisen lisäksi tutustumaan moniin harrastuksiin. Tapahtuma sisältyy kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan ja sen tarkoituksena oli mm. tuoda esiin erilaisia kanssakäymisen mahdollisuuksia harrastusten ja taiteen kautta. Vaikka harrastaminen ei olekaan olohuonetoimintaa, harrastusten hyvinvointia lisäävät vaikutukset ovat rinnastettavissa olohuonetoiminnan tuomiin hyötyihin.

Kansalaisopiston opintotarjontaa esiteltiin Kuhmon kaupunginkirjastolla tiistaina 13.9.2022. Osallistuminen kansalaisopiston kursseille tarjoaa uuden oppimisen ja mukavan tekemisen lisäksi myös mahdollisuuden tavata muita ihmisiä leppoisissa tunnelmissa.

Yhtenä hyvinvointisuunnitelman toimenpiteenä on luoda matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja yhteistyössä Kuhmon ev.lut. seurakunnan ja järjestöjen kanssa.

Kuhmossa on toiminut Lähiötupa Piilolankankaalla vuodesta 2016 lähtien ja sitä on kehitetty asukastoiveiden pohjalta. Siellä on ollut viikoittain mm. ev.lut. seurakunnan toimintaa. Piilolankankaalla on paljon yksin asuvia henkilöitä ja toimintaa Lähiötuvalla onkin pyritty kehittämään siten, että se toimisi yksin asuvien kohtaamispaikkana. Tavoitteena on siis parantaa lähiseudun asukkaiden hyvinvointia monin eri tavoin. Vuonna 2017 alueen hyvinvointityön tueksi on perustettu ohjausryhmä, johon kuuluu edustajia Kuhmon kaupungilta, Työvireeltä, Terva-asunnoilta, ev.lut. seurakunnasta sekä aikuissosiaalityöstä. Toimintaa Lähiötuvalla ohjaa asumisneuvoja Piia Myllylä. Vaikka Lähiötupa

sijaitseekin Piilolankankaalla, sinne ovat tervetulleita kaikki kiinnostuneet asuinpaikasta riippumatta.

Kuhmon Keskustan valtuustoryhmän aloitteesta on keskusteltu mm. Lähiötuvan ohjausryhmän kokouksessa 15.6.2022, johon varsinaisten ohjausryhmän edustajien lisäksi osallistui myös sivistystoimenjohtaja.

Lähiötuvan lisäksi olohuonetoiminnaksi luokiteltavaa toimintaa tarjoavat Tornikamari, Tarinatupa, Kuhmon ev.lut. seurakunnan tarjoamat monet mahdollisuudet, mukaan lukien *Ikolan pappila – yhteisöjen talo* -hanke, Nuorisotila Yläkerta sekä monet yhteisöt tai kolmannen sektorin toimijat kuten 4H.

Kirjasto on myös erinomainen tapaamispaikka, joka ei peri maksua sinne kokoontuvilta henkilöiltä. Hyvänä esimerkkinä kirjaston ihmisiä yhdistävästä toiminnasta voidaan mainita esimerkiksi säännöllisesti järjestettävät lautapeli-illat, jonne kaikki ovat tervetulleita. Mikään ei estä järjestämästä kirjastolle muitakin säännöllisiä tapaamisia.

Hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy myös tavoite järjestää kuntalaisille koostamismahdollisuuksia, joita ovat mm. keskustelutilaisuudet yhdistyksille ja kyläyhteisöille, avoimet ovat kaupungintalolla, kuntalaiskyselyt, yrittäjien aamukahvit ja uusien kuntalaisten tapaamiset.

Lisäksi kaupunkiorganisaatiossa on parhaillaan selvittävänä, olisiko mahdollista käyttää muitakin kaupungin hallinnassa olevia (joko omistamia tai vuokraamia) tiloja olohuonetoimintaan sekä saada tähän toimintaan avustusta hankkeen kautta. Tällöin kyse olisi kulttuurioloahuonetoiminnasta. Alustavasti tällaiseen toimintaan on ollut kiinnostusta.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Vilén Eila

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta päättää, että meneillään olevaa olohuonetoimintaan liittyvää selvitystyötä jatketaan. Kun tila- ja rahoitusasiat ovat ratkenneet, tulokset esitellään hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle.

Päätös Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta yksimielisesti hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

HyvSivva 23.02.2023 § 10

Valmistelija Kirjasto- ja kulttuuripäällikkö Hanne Heikkinen, p. 0401563640

Kuhmon kaupunki on jatkanut Kuhmon Keskustan valtuustoaloitteessa esiin tuodun olohuonetoiminnan monipuolistamista aloittamalla kulttuurioloahuoneen suunnittelun. Paikallisilta nuorilta aikuisilta on tullut toiveita matalan kynnyksen kokoontumispaikasta, joka olisi avoinna ilta-aikaan, ja jossa olisi myös ohjelmia.

Asiaa lähdetään viemään eteenpäin kokeiluna, johon Kuhmon kaupunki on saanut 4000 euroa kokeilurahaa Kainuun liiton Kulttuuri-Kainuu -hankkeen rahoitushausta. Kaupungin omarahoitusosuus on 2500 euroa.

Toiminta aloitetaan helmikuun aikana kutsumalla nuoria aikuisia yhteiseen kahvihetkeen, jossa kuullaan heidän toiveitaan ja ideoidaan yhdessä toiminnan sisältöjä. Tapaamisen ideoiden pohjalta järjestetään kokeiluluontoisesti kulttuuriolohuone-illoja Kuhmon Taitotehtaan tiloissa. Tapaamisiin tuodaan ohjelmaa ja näin tarjotaan myös työmahdollisuuksia paikallisille taiteen ja kulttuurin tekijöille.

Kulttuuri on kaupunkistrategiamme kärkenä ja sen merkitys asukkaiden kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille on huomioitu myös hyvinvointisuunnitelmassa. Kulttuuriolohuone tarjoaa elämyksiä, kohtaamismahdollisuuksia ja mielekästä tekemistä esimerkiksi niille nuorille aikuisille, jotka ovat muuttaneet Kuhmoon muualta. Kohderyhmän kutsuminen mukaan toiminnan suunnitteluun lisää osallisuuden kokemusta. Keskeinen sijainti Taitotehtaan tiloissa torin kulmalla edistää saavutettavuutta.

Kokeilun kautta saatavan kokemuksen pohjalta selvitetään mahdollisuuksia kulttuuriolohuonetoiminnan laajempaan pilotointiin ja mahdollista vakiinnuttamista. Tavoitteena on löytää toiminnalle vetäjä esimerkiksi kolmannelta sektorilta.

Esittelijä Kirjasto- ja kulttuuripäällikkö Heikkinen Hanne

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta kiittää Kuhmon Keskustaa valtuustoaloitteesta, joka liittyy olennaisesti asukkaiden hyvinvoinnin parantamiseen. Koska Kuhmon kaupungin organisoima olohuonetoiminta monipuolistuu ja sitä kehitetään, hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty. Kulttuuriolohuoneen vakiinnuttamista pysyväksi osaksi Kuhmon olohuonetoimintaa selvitetään kokeilun aikana ja sen jälkeen.

Päätös Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta yksimielisesti hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Khall 14.03.2023 § 80
187/00.02.00/2022

Esittelijä vs. kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että se yhtyy em. valtuustoaloitteeseen ja vastaa aloitteeseen hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan päättämällä tavalla.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa tämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi vs. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

